

I SI SE'M MENJA UNA BALENA?

GUIA DIDÀCTICA

I SI SE'M MENJA UNA BALENA?

En Martí té una imaginació desbordant que de vegades li fa males passades. S'imagina que passaran coses catastròfiques i es preocupa tant que tremola com un flam. I si exploten tots els globus de la festa? I si es perd anant d'excursió? Però aleshores la seva mare decideix capgirar la situació... I si només l'esperen coses bones?

QUÈ SABEM?

ABANS DE LA LECTURA

Abans de llegir el llibre, potser podeu preguntar al vostre grup si coneixen el conte popular *En Pere sense por*. Els en podeu fer un resum: En Pere és un noi molt valent que no coneix la por, així que un dia emprèn un viatge per anar-la a buscar. S'enfronta amb gegants malvats, dorm en cementiris i fins i tot se li presenta un fantasma! Però res; no hi ha manera que descobreixi la por. Finalment, es casa amb la filla del rei i a ella se li acut d'espantar-lo una nit, mentre dorm, tirant-li una galleda d'aigua freda al damunt. En Pere té un gran ensurt i es posa a tremolar de por. Ara sí, gràcies a la princesa, ja sap què és la por!

Vosaltres sou com en Pere, que no té mai por de res? O de vegades sí que en teniu? Quines coses us fan por?

Traslladeu la conversa a fets quotidians o situacions properes que els poden fer por: el pas-sadís fosc de casa, les onades de la platja, anar en bicicleta, pujar en una atracció molt alta, fer-se mal anant d'excursió, etc. Si en la conversa hi surten situacions fantàstiques (que vin-guin uns extraterrestres, que un dinosaure se'ls cruspeixi...), recolliu-les igualment, però diferenciant-les de les que no ho són.

Després d'aquesta conversa, rebran d'una manera més significativa les situacions que planteja el conte *I si se'm menja una balena*?

LLEGIM, MIREM I ESCOLTEM DURANT LA LECTURA

Feu la lectura de manera individual o col·lectiva. Si la compartiu, podeu anar comentant sobre la marxa si les situacions que descriu el protagonista podrien passar de debò o, per contra, no podrien passar mai de la vida. Com les resol la mare? Ho fa amb imaginació i fantasia, però feu que s'adonin que totes les situacions són meravelloses i no pas catastròfiques.

1

Observant les il·lustracions, podeu fixar-vos en els detalls per ajudar-los a conèixer més bé el protagonista:

A què creieu que li agrada jugar? Quines coses li interessen?

2

Després de llegir aquesta altra pàgina i donat que part de la informació important la trobareu a la il·lustració, pregunteu-los:

Us sembla que sortirà a jugar a fer bombolles? Per què? Què s'imagina?

Al text hi teniu el mateix inici de la frase «I si...» amb una tipografia i cos diferent de la resta. Poseu èmfasi en aquest fet si esteu fent una lectura compartida en veu alta.

COMPARTIM DESPRÉS DE LA LECTURA

A continuació teniu dues propostes d'activitats. Inclouen una fitxa amb la informació bàsica i una descripció per al seu desenvolupament.

JUGUEM A “I SI...?”	
Nivell	De 6 a 10 anys
Materials	Material per escriure i dibuixar
Àrea de coneixement i competència clau	Llengua Catalana i Literatura: Comunicació lingüística (Comunicació oral i expressió escrita) Educació Artística: Visual i Plàstica: Consciència i expressió culturals
Objectius	Inventar una història oralment Escriure un relat inventat en grup
Agrupació	En parella o grups reduïts
Durada	1 o 2 sessions

DESENVOLUPAMENT

Tal com fan la Maria i en Martí, l'alumnat haurà d'inventar-se una història sobre la marxa, oralment. Ho podeu fer en parelles o bé formant una rotllana amb vuit o deu alumnes. Com si fos un joc, qui comença planteja una pregunta hipotètica sobre una situació donada o inventada. Per exemple:

PROPERAMENT ANIREM AL TEATRE

Alumne 1: I si a mitja funció se'n va la llum i ens quedem a les fosques?

Alumne 2: Llavors apareixeran unes cuques de llum i il·luminaran tot l'escenari perquè la representació pugui continuar.

Alumne 1 (o 3): I si llavors m'agafen moltes ganes d'anar al lavabo i encara no ha tornat la llum?

Alumne 2 (o 4): Ah, molt fàcil, t'hi duren volant unes quantes cuques

de llum. Un cop al lavabo et faran llum i et xiuraran una cançoneta.

Alumne 1 (o 5): I si mentre faig pipí resulta que s'acaba la funció i tots marxen sense mi?

Alumne 2 (o 6): Llavors hauràs estat de sort! Viuràs la millor experiència de la teva vida perquè els teatres són llocs màgics on...

I així fins a tancar la història, buscant un final. Si ho feu en parelles, poseu-los un límit d'intervencions o de temps. Si heu optat per la rotllana, completeu la volta fins que l'última intervenció sigui la de tancament.

Finalment, podeu proposar de posar per escrit la història i il·lustrar-la.

IMPROVISEM HISTÒRIES	
Nivell	De 6 a 12 anys
Materials	Material per dibuixar (llapis, paper, ordinador) Cartolines
Àrea de coneixement i competència clau	Llengua Catalana i Literatura: Comunicació lingüística (Comunicació oral) Educació Artística: Visual i Plàstica: Consciència i expressió culturals
Objectius	Elaboració de cartes amb dibuixos Inventar un conte de manera improvisada
Agrupació	En parella o en grups reduïts
Durada	2 sessions mínim

DESENVOLUPAMENT

Per seguir treballant la creativitat i l'expressió oral, us proposem crear un joc de cartes per jugar a inventar històries. Es tracta de dibuixar tantes imatges com vulgueu (les podeu anar ampliant a mesura que hi aneu jugant). Cada carta tindrà una imatge senzilla d'un objecte, animal, planta o paisatge. Les podeu organitzar per categories. Un cop barrejades, un jugador en tria vuit, per exemple, i les deixa cara amunt. A partir de les imatges que li han sortit, s'haurà d'inventar una història. La història també la poden inventar en grup, establint una roda d'intervencions.

Idees per dibuixar les cartes:

PER SITUAR LA HISTÒRIA

- **Personatges:** persones, animals, plantes, objectes... (reals o fantàstics).
- **Localització:** llocs (muntanya, platja, cova, ciutat, castell, lluna...).
- **Temps:** dia, nit, passat, present, futur.

PER A L'INICI, NUS I DESENLLAÇ

- **Accions:** llegir, saltar en paracaigudes, cuinar, plorar, riure, ballar...
- **Meteorologia:** pluja, vent, neu, tornado, arc de Sant Martí, llamps...
- **Objectes:** fantàstics o reals; d'aventura, d'intriga, de terror, d'humor...

Model:

Vet aquí una vegada una nena que es deia Helena i que sempre llegia a la biblioteca. Un dia va tenir una idea: faria un viatge en submarí! Però com, si no tenia la manera d'aconseguir-ne cap? Va recordar que la seva tia, una bruixa molt trempada, podria fer un encanteri per ajudar-la. I així va ser com la tieta bruixa va convertir un plàtan en submarí. L'Helena va viatjar pel fons marí durant mooooooltes nits fins que va arribar a un castell en una illa solitària. Allí només hi vivia una serp, que, per sort, va resultar ser molt amable i la va convidar a estar-s'hi una temporada. Però aviat va començar a fer fred i, amb l'arribada de l'hivern, l'Helena va decidir tornar a la biblioteca, que s'hi estava més calentó.

